

MAGYAR EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓI KAMARA

Országos Szervezet

1438 Budapest, Pf.: 350.

Telefon: 1-323-2070 Fax: 1-323-2075

e-mail: meszk@meszk.hu, www.meszk.hu

Felnőttképzési nyilvántartási szám: B/2021/001616

Tájékoztató anyag a Szakképzési munkaszerződés melletti egyes pénzbeli ellátásokkal kapcsolatban (árvaellátás, ápolási díj)

Előfordulnak olyan esetek, amikor egy fiatal bizonyos ok miatt pénzbeli ellátásban részesül. Ilyen pénzbeli ellátás lehet az árvaellátás vagy akár az ápolási díj. Azok a tanulók, akik szakképzési munkaszerződéssel rendelkeznek, vizsgálniuk szükséges, hogy milyen pénzbeli ellátásban részesülnek, és ezzel kapcsolatban vonatkozik-e a munkavégzéssel kapcsolatban keresetkorlát az adott pénzbeli ellátásra.

Árvaellátás

Az árvaellátásra való jogosultság feltételeit a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) és a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tny. vhr.) tartalmazza. Árvaellátásra az a gyermek jogosult – ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermeket is –, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy a haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte.

Ha a kellő mértékű szolgálati idővel a szülő nem rendelkezett, kivételes méltányosságból állapítható meg a nyugellátás.

Az egészségi probléma, azaz a megváltozott munkaképesség is jogosító feltétel lehet:

- ha a szülő elhalálása a gyermek tizenhatodik (illetőleg oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek esetében legfeljebb a huszonötödik) életévének betöltése előtt következett be és a gyermek ekkor már megváltozott munkaképességű volt,
- továbbá akkor, ha az árva az árvaellátás folyósításának megszűnése előtt vált megváltozott munkaképességűvé.

Mindkét esetben az árvaellátás életkorra tekintet nélkül a megváltozott munkaképesség tartamára jár. Tizenhat éves korig alanyi jogon jár az árvaellátás, azaz függetlenül attól, hogy az árva folytat-e tanulmányokat. A tizenhatodik életév betöltését követően az árvaellátás akkor jár, ha a gyermek nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt. Ez esetben az árvaellátás a tanulmányok időtartamára, legfeljebb azonban a huszonötödik életév betöltéséig jár. A tanulói, hallgatói jogviszonyt rendszeresen igazolni kell.

Nincs jogszabályi tiltás arra vonatkozóan, hogy az árvaellátásban részesülő magánszemély az ellátás mellett keresőtevékenységet folytasson, tehát korlátozás nélkül dolgozhat az ellátásban részesülő, így szakképzési munkaszerződés keretében is végezhet munkát.

Ápolási díj

Az ápolási díj részletszabályait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) tartalmazza. Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ápolási díjra tehát nagykorú hozzátartozó jogosult.

A Szocvtv. 42. § (1) bekezdés d) pontja alapján ápolási díjra nem jogosult a hozzátartozó, ha keresőtevékenységet folytat és munkaideje – az otthon történő munkavégzés kivételével – a napi 4 órát meghaladja.

A keresőtevékenység fogalmi meghatározásába beletartozik minden munkavégzéssel járó tevékenység, így a szakképzési munkaszerződés keretében történő munkavégzés is. Abban az esetben, ha a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező nagykorú tanuló napi munkavégzése a 4 órát meghaladja, elveszíti jogosultságát az ápolási díjra.

A tájékoztató anyag a 2023. augusztus 1.-én hatályos jogszabályi rendelkezések alapján készült, továbbá, hogy a fentiekben foglaltak szakmai véleménynek minősülnek, jogi kötőerővel nem bírnak, ezért kizárólag tájékoztató jellegűek.